

Đề bài trang 29 sgk Tiếng Việt 5

Chọn một trong các đề bài sau:

1. Kể một việc làm của những công dân nhỏ thể hiện ý thức bảo vệ các công trình công cộng, các di tích lịch sử - văn hóa.
2. Kể một việc làm thể hiện ý thức chấp hành Luật Giao thông đường bộ.
3. Kể một việc làm thể hiện lòng biết ơn các thương binh, liệt sĩ.

Gợi ý

1. Tìm hiểu yêu cầu của các đề bài trên:

a) Đề 1

– Thế nào là công trình công cộng và di tích lịch sử – văn hóa?

+ Công trình công cộng là những nơi được xây dựng để mọi người dùng chung như cung văn hóa, viện bảo tàng, rạp hát, công viên,...

+ Di tích lịch sử – văn hóa là những công trình hoặc những vật đời trước để lại, gắn với những sự kiện, những nhân vật nổi tiếng trong lịch sử hoặc có ý nghĩa, giá trị cao về văn hóa.

– Những việc làm thể hiện ý thức bảo vệ các công trình công cộng, các di tích lịch sử – văn hóa: giữ vệ sinh; không hái hoa; không leo trèo, nghịch ngợm; không viết, vẽ lên tường; phát hiện và ngăn chặn các hành vi phá hoại công trình,...

b) Đề 2

– Luật Giao thông đường bộ gồm các quy định mà mỗi người dân phải tuân theo khi đi lại trên đường để đảm bảo an toàn, tránh xảy ra tai nạn.

– Những việc làm thể hiện ý thức chấp hành Luật Giao thông đường bộ: đi bộ trên vỉa hè; không chạy nhảy, nô đùa dưới lòng đường; đi xe ở bên phải đường; không đi xe hàng ba, hàng bốn trên đường; không vượt đèn đỏ; đấu tranh, ngăn chặn các hiện tượng vi phạm Luật Giao thông đường bộ.

c) Đề 3

– Liệt sĩ và thương binh là những người đã dũng cảm hi sinh tính mạng hoặc một phần thân thể để bảo vệ nền độc lập của Tổ quốc và cuộc sống của nhân dân.

– Các việc làm thể hiện lòng biết ơn thương binh, liệt sĩ: chăm sóc mộ liệt sĩ, thăm nom giúp đỡ các gia đình liệt sĩ neo đơn, giúp đỡ các cô, chú thương binh gặp khó khăn,...

2. Nhớ lại câu chuyện. nhớ lại sự việc mà em đã chứng kiến hoặc tham gia.

3. Kể chuyện trong tổ, trong lớp .

– Giới thiệu câu chuyện.

– Kể diễn biến của câu chuyện.

– Bày tỏ suy nghĩ, cảm xúc của em về câu chuyện đó.

4. Trao đổi, thảo luận về nội dung, ý nghĩa của câu chuyện.

Trả lời:

Kể một việc làm của những công dân nhỏ thể hiện ý thức bảo vệ các công trình công cộng, các di tích lịch sử - văn hóa

Cho đến bây giờ tôi vẫn không sao quên được câu chuyện chiều hôm ấy, câu chuyện đã để lại trong tôi nhiều suy nghĩ về ý thức giữ gìn vệ sinh công cộng của một chú bé bán kem.

Vào một chiều chủ nhật đẹp trời, tôi thong thả tản bộ quanh công viên Văn Lang, trong lòng khoan khoái lạ thường. Chợt một tiếng rao lạnh lớt vang lên khiến tôi quay lại:

- Ai mua kem không ?

Thì ra là một cậu bé bán kem. Tôi nghĩ thầm. Với thân hình gầy gò, ốm yếu và manh áo cũ đã sờn trên va, trông cậu thật tội nghiệp.

Vừa lúc đó, một đám trẻ con quần áo rực rỡ chạy đến mua kem. Chúng vù ăn, vừa cười nói tíu tít như bầy chim non. Thỉnh thoảng có vài đứa rượt đuổi nhau một cách hồn nhiên. Ăn xong, bọn trẻ thản nhiên vứt que kem xuống đường.

Thấy thế, cậu bé bán kem nhắc nhở:

- Các em không được vứt que kem xuống đường! Các em nhặt lại mang bỏ vào thùng rác đi, kẻo các cô chú công nhân viên lại than phiền.

Những tưng lũ trẻ sẽ ngoan ngoãn làm theo, không ngờ chúng lại xấc xược đáo:

- Anh thì biết quái gì mà nói! Lo bán kem đi, đừng có lên mặt dạy đời!

Chú bé bán kem chẳng thềm cãi lại, lẳng lặng nhặt những que kem ấy bỏ vào thùng rác.

Bọn trẻ xấu hổ cúi gầm mặt, bẽn lẽn đến xin lỗi cậu bé rồi kéo nhau đi nơi khác.

Được chứng kiến câu chuyện, tôi thầm cảm phục cậu bé bán kem. Việc làm của cậu bé tuy nhỏ nhưng đã đóng góp một phần công sức vào việc xây dựng thành phố thêm sạch đẹp phải không các bạn?

Kể một việc làm thể hiện ý thức chấp hành Luật Giao thông đường bộ

Chắc hẳn các bạn còn nhớ câu chuyện Trận bóng dưới lòng đất được học ở lớp Hai. Vì đá bóng dưới lòng đường, các bạn đã đá bóng vào người đi đường, thậm chí một bạn đã đá vào đầu ông nội của mình khiến ông phải đi cấp cứu ở bệnh viện. Hành động của các bạn nhỏ đã vi phạm Luật Giao thông đường bộ.

Ở trường, chúng ta cũng đã được học các quy định của Luật Giao thông đường bộ rồi còn gì? Thế mà hôm chủ nhật vừa rồi, khi tôi và ba ra hiệu sách ở quận Bình Thạnh thì lại thấy một số bạn nam trạc tuổi như tôi đang say sưa đá bóng dưới lòng đường. Mồ hôi nhễ nhại trên đôi vai trần của các bạn, tôi hiểu các bạn đã đá bóng từ sáng tới giờ. Các bạn thi nhau la hét, bóng bay vào khung thành đối phương nào là các bạn lại nhảy lên ôm nhau cười sung sướng.

Ô tô, xe máy qua lại ngày một đông, nhưng các bạn bất chấp nguy hiểm, cứ cắm đầu vào đá, chẳng thèm để ý gì cả. Và rồi quả bóng do bạn nào đá bay vào vỉa hè, đập vào đầu một bà cụ đang đi, cụ ngã khụy xuống, hai tay ôm lấy mặt. Tôi tưởng các bạn phải ngừng trận đấu, chạy lại đỡ cụ dậy. Nhưng không! Các bạn vẫn mãi mê giành bóng, coi như không có chuyện, gì xảy ra. Thấy vậy, ba tôi dựng xe, chạy lại đỡ cụ dậy, cụ bị chảy máu mũi. Ba vội lấy khăn tay lau vết máu cho cụ, còn tôi nhặt giỏ trái cây của cụ rơi ra đường. Sau khi dìu cụ vào ngồi nghỉ ở một gốc cây bên đường và thấy vết thương của cụ không nghiêm trọng lắm, ba đi lại phía các bạn đang đá bóng và yêu cầu ngừng ngay trận đấu. Một số bạn nam tỏ vẻ bực tức, miệng làu bàu một câu gì đó. Ba ôn tồn nói với các bạn:

- Các cháu không học Luật Giao thông đường bộ hả? Tại sao lại chơi bóng dưới lòng đường? Chính các cháu đã gây tai nạn cho người đi đường rồi đấy! Các cháu không xin lỗi mà còn tiếp tục đá bóng nữa hay sao? Bác cảnh cáo các cháu đấy!

Sau khi nghe ba giảng giải, các bạn thấy mình có lỗi và lần lượt từng bạn chạy đến xin lỗi bà cụ.

Chơi bóng dưới lòng đường thật nguy hiểm phải không các bạn? Nó không những gây tai nạn cho người qua đường mà chính bản thân mình cũng sẽ nguy hiểm vì đường là nơi ô tô, xe cộ qua lại. Các bạn ơi! Chúng ta phải có ý thức chấp hành Luật Giao thông đường bộ để góp phần giữ gìn trật tự đường phố.

Kể một việc làm thể hiện lòng biết ơn các thương binh, liệt sĩ

Để thể hiện lòng biết ơn các thương binh, liệt sĩ, Liên đội trường em thường tổ chức đến những gia đình thương binh liệt sĩ có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn để thăm hỏi sức khỏe và làm những việc vừa với sức của mình.

Chi đội của em được Liên đội phân công chăm sóc, giúp đỡ chú Thắng bị cụt hau chân hồi đánh Mỹ. Chú đi lại bằng xe lăn hoặc hai cái nạng kẹp hai bên nách. Ngoài tiền trợ cấp hàng tháng, chú còn phải đi bán thêm vé số để có thêm thu nhập nuôi hai con ăn học cấp II và cấp III. Vợ của chú đi làm thuê làm mướn, ai kêu gì làm nấy.

Hàng tuần, vào ngày chủ nhật, chúng em gồm mười bạn đến nhà chú Thắng làm những công việc: quét dọn nhà cửa, chăm sóc vườn rau đủ các loại, kéo nước từ giếng khơi đủ đầy các lu, khạp. Việc làm của chúng em tuy nhỏ nhưng đủ làm chú Thắng ấm lòng. Chú khen chúng em ngoan, biết giúp đỡ người khác và chú thường nhắc nhở chúng em phải cố gắng học hành cho giỏi.